

Hordozza a szenvedélyt, a reményt, a kétséget és a végzetet

Laudáció Pataki Adorján tiszteletére

Szép Gyula

Ha van tenor, van opera. Ha nincs – nincs. A tenorista mindenkor zenetörténeti tényező.

Ez a mondat nem csupán aforizma, hanem az operaműfaj örök törvénye. És e törvény élő bizonyítéka Pataki Adorján, a kolozsvári énekes, akinek pályája Erdélyből indulva Európa nagy operaszínpadait járja be.

Egy kis erdélyi településen, Dicsőszentmártonban született, ugyanott, ahol a nagy zeneszerző Ligeti György is, ahol a csend, a föld szaga és az emberi hang tisztasága még egymást erősítik. Innen indult útjára az a hang, amely ma már nem csupán hangszálak rezgése, hanem sors, karakter és hivatás. Mert a tenor nem egyszerűen énekel: ő hordozza a szenvedélyt, a reményt, a kétséget és a végzetet – mindazt, ami az operát emberivé és örökkévalóvá teszi.

Pataki Adorján hangjában ott van az olasz bel canto hagyományának íve, a romantika lobogása és a modern ember belső vívódása.

Színpadi jelenléte nem csupán technikai tudásból fakad, hanem abból a ritka képességből, hogy a hangon keresztül lelket közvetít.

2005 októberétől a Kolozsvári Magyar Opera magánénekesé, s ettől a pillanattól kezdve művészi pályája szervesen összefonódott Erdély és a nemzetközi operajátszás színtereivel.

Kiemelten fontos számunkra, hogy Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus-át magyar nyelven énekelte Nizzában és Madridban, mint ahogy az is, hogy Pataki ma már Erdély Bánkja. A kolozsvári operatörténetben valóságos Bánk bán-korszakok voltak: az 50-es és 60-as éveket Otrók Ferenc uralta, a 70-es és 80-as éveket Szilágyi Ferenc, majd Daróczi Tamás és Kiss B. Attila korszaka következett, manapság pedig Pataki Adorján éráját éljük.

Művészete messze túlmutat a hazai határokon: holland, osztrák, svájci, spanyolországi, németországi, bosznia-hercegovinai és norvégiai turnékon bizonyította, hogy az opera műfaja egyetemes, de hasonlóan jelentősnek tartja az erdélyi városokban való fellépéseket, így Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában, Sepsiszentgyörgyön, Marosvásárhelyen, Szatmárnémetiben, Nagyváradon, Temesváron, Szebenben, Brassóban, Petrozsényben és Aradon, de legalább olyan szívesen énekel az erdélyi szórvány közösségekben is, mint Zsejk, Tasnád vagy Apáca.

2011 óta a budapesti Magyar Állami Operaháznak is állandó vendége, ahol meghatározó szerepeket formált meg.

Pataki Adorján hangja egyszerre világos és szenvedélyes, technikailag fegyelmezett, mégis mélyen emberi. Adorjánt nagyszerű adottságai és intelligenciája mellett mélységes kitartás, szorgalom és szakmai alázat jellemzi.

Bátran mondhatom, ahol ilyen tenor áll a reflektorfényben, ott dráma születik.

Ott emberi sorsok válnak hallhatóvá. Ott opera van. És ahol ilyen tenor van, ott az Opera él. Kolozsváron is.